

- для координації та кооперація бібліотек необхідна система – зведений каталог;
- повернення друкованих каталогів у формі книги.

Таким чином, внесок Л. Б. Хавкіної доцільно вивчати на сучасному етапі розвитку фондознавства та бібліотекознавства, тому що питання які вона вивчала в свій час остаються актуальними і сьогодні.

УДК 004.32.6

Грицай Світлана Валеріївна,

Харківська державна академія культури,
аспірантка кафедри бібліотекознавства і соціальних комунікацій.

Адреса: 61007, м.Харків, вул.. Бекетова 13, кв.

Тел. (067) 795 40 87

E-mail: sv.gritsaj@gmail.com

МЕДІАПРОСТІР ЯК РЕЗУЛЬТАТ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Інформаційний простір як складна соціальна система не є застиглим конгломератом, він розвивається і еволюціонує разом із розвитком суспільства, а точніше разом із розвитком інформаційних потреб суспільства і можливостей їх задоволення. У результаті такого еволюційного розвитку виникає якісно нова форма «існування» інформації – медіапростір.

Історико-динамічний підхід до розвитку медіапростору декларує у своїх роботах В. Ільганаєва, яка зазначає, що інформація, яка циркулює СК каналами, постійно доповнюється в процесі соціальної діяльності (матеріальної або духовної). Вона досягає рівня інституціональності, коли виникає потреба в її фіксації, збереженні, обробці, параметризації, створенні способів її поширення і використання, а також засобів подолання її «вибуховості» через засвоєння знань, виведених або існуючих через закони природи, буття соціуму або становлення людини [2].

Послідовна зміна комунікаційних систем, що забезпечують задоволення інформаційних потреб суспільства, відбувається не стихійно, а в силу кризи комунікаційних каналів, яка полягає в тому, що ці канали перестають задовольняти комунікаційні потреби окремих людей та суспільства у цілому. Розв'язання кризи досягається шляхом біфуркації (розділення) переобтяжених каналів.

Виділяють чотири біфуркації, які відбувалися на стику археокультури і палеокультури (III тис. р. до н. е.), на стику палеокультури і мануфактурної неокультури (1440-ті рр.), на стику мануфактурної та індустріальної неокультури (початок XIX століття), у наш час – перехід від неокультури до постнеокультури (кінець XX століття) [3].

У кожній з біфуркацій властивості комунікаційної системи визначаються пануючими у суспільстві нормами і способами фіксації, зберігання і поширення

культурних сенсів. Розрізняють такі рівні комунікаційної культури: словесність – книжність – мультимедійність.

На перших етапах розвитку комунікаційних процесів (словесність – книжність) потреби суспільства в інформації багато в чому задовольнялися засобами мистецтва і засобами друку. У візуальній статичній комунікації складається декілька каналів художньої і пізнавальної комунікації: образотворчий, включаючи скульптуру малих форм, архітектурно-містобудівний, включаючи скульптуру великих форм і зовнішню рекламу, друкарсько-оформлювальний. Своєрідність образотворчих видів і різновидів комунікації полягає не в технічних, а в семіотичних особливостях цих видів і різновидів в умінні модифікувати образотворчо-виразні можливості.

Уже у 1914 р. М. Волошин писав, що існує лише одне театральне видовище, яке безумовно володіє довірою публіки. Це – кінематограф [1, с. 206]. Елементи мистецтва майбутнього слід шукати не в стоншеннях старого мистецтва. Майбутнє мистецтво може виникнути, на думку М. Волошина, тільки з нового варварства.

На стику XIX і XX століть виникають і нові інформаційні потреби, що призводить до формування мануфактурної та індустріальної неокультури, а розвиток засобів, що забезпечують комунікацію в XX столітті, визначає і перехід від неокультури до постнеокультури, коли основою функціонування інформаційних процесів стає медіапростір.

З початку 70-х р. стала розвиватися концепція управління інформаційними ресурсами (UIP). Ресурсний підхід до інформації визначає наступне десятиріччя, упродовж якого цілковито відбулось теоретичне обґрунтування принципів, стандартів і політики в галузі інформаційної діяльності і практичні пошуки: методів обробки інформації на базі автоматизованих систем, систем телекомунікації, засобів передачі, представлення інформації, підвищення економічності та ефективності інформаційних систем. Теоретично це знайшло втілення в концепції документознавства [2].

У кінці XX ст. одночасно з розширенням виразних і образотворчих можливостей телебачення йшло освоєння і розширення можливостей комп'ютерної техніки. Це привело до створення мережі Інтернет і поступового збільшення кількості її користувачів. Ця мережа є синтезом чисто вербальної комунікації з позасловесною, а також візуальною і аудіальною.

Аудіовізуальний комунікативний простір розширюється як по лінії технічного вдосконалення традиційних візуальних ЗМІ (новий формат кінематографа, сучасна техніка запису, відтворення і передачі на великі відстані звуку і зображення), так і по лінії створення принципово нових засобів МК.

На закінчення відзначимо, що медіапростір є динамічною системою, що розширюється у міру розвитку суспільства, – ця ключова властивість медіапростору дозволяє йому адаптуватися до поточної соціальної ситуації, а також видозмінюватися відповідно до формування нових інформаційних потреб суспільства і під впливом «технократичних» аспектів розвитку людської цивілізації.

Література:

1. Волошин М. Лики творчества / М. Волошин. – Спб. : Аполлон, 1914. — 212 с.
2. Ільганаєва В. О. Інформація та знання в інформаційно-комунікаційних процесах / В. О. Ільганаєва // Social-Science / Український наук. журнал. — [Електронний ресурс] — Режим доступу : [http : //www.socialscience.com.ua/jornal_content/91/9af e74f3d90b5a4ed00ed0d5407871f](http://www.socialscience.com.ua/jornal_content/91/9af e74f3d90b5a4ed00ed0d5407871f)
3. Соколов А. В. Общая теория социальной коммуникации : учеб. пособие / А. В. Соколов. — СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 2002. — 461 с.

УДК 025.178

Жуков Василий Павлович,

соискатель кафедры исполнительского мастерства
и оркестровой подготовки ХНПУ им. Г.С. Сковороды

СОПОСТАВЛЕНИЕ ПОНЯТИЙ «МУЗЫКАЛЬНОЕ ПРОИЗВЕДЕНИЕ» И «МУЗЫКАЛЬНЫЙ ТЕКСТ»

Рассматривая музыкальное произведение и музыкальный текст с точки зрения социальных коммуникаций необходимо констатировать тот факт, что музыкальный текст посредством языка, знаков, сигналов и символов выражает суть музыкального произведения.

Основным объектом исследования в музыковедении, обычно, является музыкальное произведение, так как специалистов чаще всего интересует его автор. Если произведение конкретно, материально и имеет автора, то текст – это не субстанциональная характеристика объекта, а определенный угол зрения на него – «поле методологических операций». Текст не может иметь автора, поскольку существует только в дискурсе, ощущается только в процессе своего производства. Образ автора если и присутствует в тексте, то сконструирован читателем, слушателем. «Автор» – это концепт, мысль об авторе, так же конструируемая интерпретатором (в том числе и самим композитором), как и мысль о содержании музыкального произведения. Таким образом, в центре внимания текста оказывается не автор, а адресат.

Посредником между композитором и слушателем в первую очередь выступает нотный текст. Обычно музыкальный текст рассматривается как зафиксированная, выраженная в виде нотных знаков сторона произведения. Некоторые исследователи склонны считать художественный текст объективной материальной данностью, чувственно воспринимаемой частью произведения. Поэтому часто отождествляют музыкальный текст с нотным текстом. В рамках музыковедения имеет место двойственное понимание музыкального текста: как «система жесткой фиксации авторского замысла – нотный текст» и некое структурированное поле смысла, актуализированное в акте звучания. В действительности, музыкальный текст не есть часть произведения, не нотная запись.